

SIMON SCARROW s-a născut în 1962 în Nigeria și și-a petrecut copilăria în diferite țări, datorită carierei tatălui său, funcționar de bancă, pentru ca apoi să se stabilească în Marea Britanie. După absolvirea universității a lucrat doi ani ca funcționar la Fiscul britanic, apoi și-a continuat studiile la University of East Anglia.

Cele douăsprezece romane din seria *Eagles of the Empire*, care a fost lansată în anul 2000 cu *Under the Eagle*, cel mai recent volum, *Invictus*, apărând în 2016, s-au bucurat de un succes remarcabil. Începând cu *Centurion*, publicat în 2007 (*Centurionul* – Nemira, 2010), a renunțat la numele *Eagle* din titluri, continuând cu *The Gladiator*, publicat în 2009 (*Gladiatorul* – Nemira, 2012, 2018) și *The Legion*, în 2010, următorul volum intitulându-se *Praetorian*, 2011 (*Pretorianul* – Nemira, 2014). Personajele principale ale seriei, centurionii Cato și Macro, își continuă aventurile și evoluează sub ochii cititorului, care astfel este inițiat treptat în istoria militară a Romei antice. Volumele sunt foarte bine documentate din punctul de vedere al tacticii militare folosite de romani, autorul declarând că pentru fiecare roman face cercetare luni întregi.

SIMON SCARROW

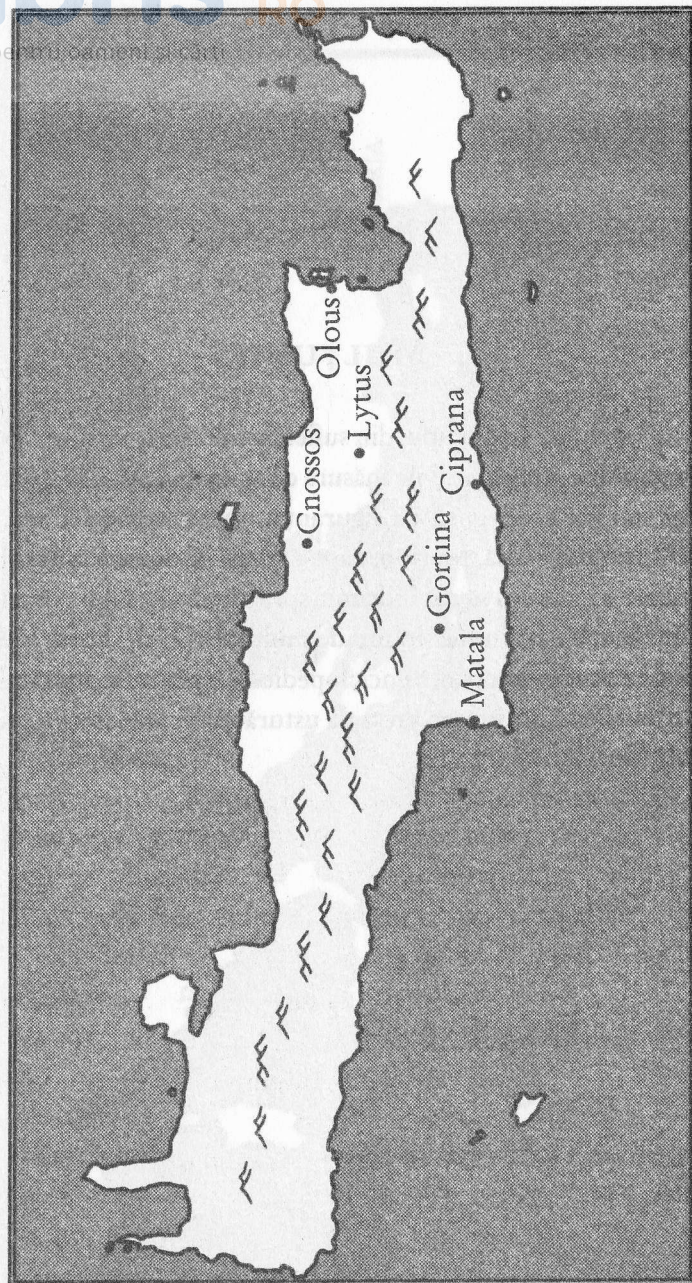
GLADIATORUL

Ediția a II-a

Traducere din limba engleză

GABRIEL STOIAN

NEMIRA

– Ar trebui să ajungem la Matala, la volta următoare, a anunțat căpitanul, ducând o mână streașină la ochi și uitându-se concentrat la linia de coastă a Cretei, aflată la travers tribord, care strălucea în razele târzii ale soarelui. Pe punte, alături de el, se aflau câțiva dintre pasagerii lui, un senator roman, fiica acestuia și doi centurioni, care mergeau la Roma. Cei patru se îmbarcaseră la Caesarea, împreună cu servitoarea fetei, o tânără de origine iudaică. Căpitanul se mândrea cu vasul lui. *Horus* era o navă veche din Alexandria, retrasă din flota care transporta grâne peste Mediterana, până la Roma. În ciuda vârstei, rămăsese o corabie rezistentă și în bună stare de navigabilitate, iar căpitanul era suficient de experimentat și de încrezător ca, la nevoie, să o scoată pe mare. Astfel, *Horus* părăsise portul Caesarea, sosind, trei zile mai târziu, în dreptul coastelor Cretei.

– Vom ajunge la Matala înainte de căderea nopții? a întrebat senatorul.

– Mă tem că nu, domnule, a răspuns căpitanul, schițând un zâmbet. Și nu doresc să încerc să mă apropiu de uscat pe întuneric. *Horus* are hambarul plin și este destul de cufundată în apă. Nu vreau să risc o ciocnire de stânci.

– Și ce facem la noapte?

Căpitanul și-a ȳuguiat buzele câteva clipe.

– Păi, va trebui să stăm departe de coastă, cu prova pe val până în zori. Voi pierde o zi, dar nu am ce face. Mai bine ne-am ruga lui Poseidon să ne ajute să recuperăm timpul pierdut după ce plecăm de la Matala.

Centurionul mai vârstnic a scăpat un suspin de nemulțumire.

– Păcătoasă călătorie pe mare! Niciodată nu mergi direct. Trebuia să urmăim drumul pe uscat.

Celălalt ofițer, un bărbat înalt și zvelt, cu un smoc de păr negru și cărlionțat, a izbucnit în râs, bătându-l amical pe umăr pe camaradul său.

– Și credeam că eu sunt cel nerăbdător! Ușurel, Macro, o să ajungem la Roma mult mai devreme pe mare decât dacă am fi mers pe uscat.

– Văd că acum ți-ai schimbat părerea. Parcă tu erai acela care ura marea.

– Nu mă dau în vânt după ea, dar am motivele mele pentru care vreau să ajung la Roma cât mai curând posibil.

– Neîndoielnic. Centurionul Macro a clipit în glumă, făcând un semn discret cu capul spre fiica senatorului. O să fiu încântat să primesc o nouă numire la post. Să mă întorc la legiune și să rămân acolo. Zeii mi-s martori că am făcut destule ca să merit asta, prietene Cato. Doi ani am slujit la granița de răsărit. M-am saturat de arșiță, nisip și sete. Aș vrea să fiu dislocat într-un post plăcut și tihnit, pe undeva prin Galia. Unde să mă pot odihni o vreme.

– Așa zici acum, a spus Cato râzând. Dar te cunosc eu, Macro. Într-un asemenea post o să te plictisești de moarte în mai puțin de o lună.

– Nu știi ce să spun. Aș vrea să mă întorc la viața de soldat. Nu mai vreau să descâlcesc treburile murdare ale palatului imperial. Cato a dat din cap înțelegător. Încă de când își executaseră prima misiune încredințată de Narcissus, secretarul privat

al împăratului și șeful rețelei imperiale de spionaj, Macro și Cato înfruntaseră primejdii venite din toate părțile, la care se adăugaseră cele ale vieții de soldat. Expresia de pe fața lui Cato s-a înăsprit. Regret, dar asta nu depinde de noi. Cu cât rezolvăm mai multe cazuri, cu atât cresc șansele de a fi trimiși din nou în astfel de misiuni.

– Mare adevăr ai rostit, a murmurat Macro. La naiba...

Apoi, amintindu-și de prezența senatorului și a fiicei lui, s-a întors spre ei cu o față spăsită și, dregându-și glasul, a spus:

– Îmi pare rău, domnișoară. Scuze pentru limbajul galic.

Senatorul a zâmbit.

– În ultimele luni am auzit și vorbe mai urâte, Centurion Macro. De fapt, cred că ne-am obișnuit cu purtarea mai necioplită a soldaților. Altfel nu cred că aș mai fi tolerat atenția pe care Cato o acordă fiicei mele, nu?

Fata a zâmbit.

– Nu-ți face griji, tată, îl voi îmblânzi eu, cu siguranță.

Cato a surâs când ea l-a luat de braț, strângându-l afectuos. Căpitanul îi privea, scărpînându-și bărbia.

– Așadar, te căsătorești, domnișoară Iulia?

Ea a confirmat cu o mișcare din cap.

– Imediat ce ajungem la Roma.

– Păcat, speram și eu să-ți cer mâna, a spus căpitanul în glumă, apoi l-a măsurat scurt pe Cato. Trăsăturile centurionului nu erau presărate de cicatricele care brăzdau de obicei fețele soldaților experimentați. Pe de altă parte, era cel mai tânăr centurion pe care căpitanul grec îl văzuse vreodată; cum Cato nu avea nici pe departe treizeci de ani, s-a întrebat, fără să vrea, dacă nu cumva un soldat atât de tânăr fusese promovat la acel grad doar prin protecția vreunui prieten influent. Însă medalioanele de pe armura centurionului vorbeau despre izbânzi mari, obținute cu greu. Era limpede că centurionul Cato avea mai multe virtuți

decât își închipuise căpitanul la prima vedere. Prin contrast, centurionul Macro arăta din cap și până în picioare a luptător. Mai scund cu un cap decât Cato, dar cu o constituție ca de taur, cu membre musculoase, acoperite de numeroase cicatrice perfect vizibile. Cam cu cincisprezece ani mai în vârstă decât camaradul său, el avea părul negru tuns scurt și ochi căprui sfredelitori, însă ridurile de pe față trădau un simț al umorului bine dezvoltat.

Cu un vag sentiment de invidie, căpitanul și-a îndreptat din nou atenția către ofițerul mai tânăr. Dacă se căsătorea cu o femeie dintr-o familie de senator, centurionul Cato era asigurat pentru toată viața. Banii, poziția socială și succesul în carieră aveau să-i stea la dispoziție. Cu toate acestea, căpitanului îi era limpede că afecțiunea dintre tânărul centurion și fiica senatorului era adevărată. La sfârșitul fiecărei zile, cu brațele petrecute unul în jurul celuilalt, cei doi apăreau pe punte ca să urmărească apusul soarelui, oglindit în valurile sclipitoare.

La lăsarea serii, *Horus* naviga paralel cu coasta, trecând prin dreptul unui golf familiar căpitanului după nenumărații ani petrecuți la bordul corăbiilor comerciale care străbăteau în lung și-n lat Mediterana. În vreme ce soarele scăpăta dincolo de linia orizontului, poleind culmile munților și ale dealurilor ce se înălțau pe insulă, oamenii de pe punte priveau spre țarm. Aproape de mare se afla o proprietate agricolă întinsă, iar în înserarea tot mai pronunțată se zăreau șiruri de sclavi care se întorceau de la munca pe câmpuri, în livezi și vii. Târându-și osteniți picioarele, aceștia erau mânați înapoi în tabără de paznici înarmați cu bice și băte. Cato a simțit-o pe Iulia înfiorându-se alături de el și s-a întors spre ea.

– Ți-e frig?

– Nu. E vorba de ceea ce văd. A arătat cu mâna spre ultimii sclavi care intrau în tabără, în urma cărora porțile au fost închise și zăvorâte. Cumplită existență pentru orice bărbat sau femeie.

– Dar și tu ai sclavi la Roma.

– Sigur, însă la Roma ei sunt bine îngrijiți și se bucură de suficientă libertate. Nu ca acele suflete nenorocite. Trudesc din zori și până la căderea întunericului. Și sunt tratați mai rău decât animalele.

Cato a stat un moment pe gânduri înainte de a răspunde.

– Asta este soarta obișnuită a sclavilor. Fie că muncesc pe astfel de proprietăți, în mine sau pe șantiere de construcții. Doar puțini dintre ei au norocul să locuiască în case ca a ta sau chiar să ajungă în taberele pentru gladiatori.

– Gladiatori?! a exclamat Iulia, ridicând din sprâncene. Norocoși? Cum poți socoti fericit pe cineva cu o asemenea soartă?

Cato a ridicat din umeri.

– Instrucția este grea, dar, după ce o termină, gladiatorii nu o duc prea rău. Stăpânii lor îi îngrijesc bine, iar cei mai buni luptători reușesc să strângă mici averi și se bucură de o viață frumoasă.

– Dacă supraviețuiesc în arenă.

– Adevărat, însă nu riscă mai mult decât orice luptător într-o legiune și, în plus, duc o viață mai confortabilă decât cei mai mulți soldați. Dacă trăiesc îndeajuns de mult, gladiatorii pot să-și câștige libertatea și să se retragă bogați. Doar o mână de soldați reușesc asta.

– Foarte adevărat, a mormăit Macro. Mă întreb dacă nu cumva e prea târziu să devin gladiator.

Iulia l-a privit mirată.

– Sunt convinsă că nu vorbești serios.

– De ce nu? Dacă ar trebui să ucid oameni, atunci aș putea fi plătit cu dărnicie pentru asta.

Senatorul Sempronius a chicotit văzând expresia scârbită de pe chipul fiicei lui.

– Nu-l lua în seamă, copila mea. Centurionul Macro glumește. El luptă pentru gloria Romei, nu pentru o pungă de sclav, indiferent cât de plină de aur ar fi ea.

– Acum cine mai glumește? a spus Macro, ridicând repede o sprânceană.

Cato a zâmbit, apoi și-a întors din nou privirea spre țărm. Tabăra sclavilor era o pată urâtă pe povârnișul dealului care domina golful. Totul rămăsese neclintit, cu excepția flăcării tremurânde a unei torțe de deasupra porții și a siluetei întunecate a santinelei din apropiere care îi veghea pe sclavii aflați înăuntru. Aceasta era latura industrială a sclaviei, care rămânea nevăzută pentru mai toți romanii, mai ales pentru cei de obârșie nobilă, precum senatorul Sempronius și fiica lui. Sclavii parfumați, îmbrăcați în uniformă într-o casă bogată, se deosebeau enorm de oamenii zdrențăroși care trudeau în taberele de muncă, mereu osteniți, flămânzi și supravegheați atent spre a se descoperi din vreme orice semn de revoltă, pentru care erau pedepsiți pe loc și cu o severitate brutală.

Un asemenea regim era aspru, dar imperiul și orice națiune civilizată de care Cato auzise depindea de sclavie ca să obțină bogăție și să hrănească populația din aglomerările urbane. Asta îi amintea cu brutalitate deosebirile îngrozitoare dintre destinele rezervate oamenilor. Cele mai cutremurătoare excese ale sclaviei erau o năpastă pentru lume, s-a gândit el, chiar dacă instituția respectivă reprezenta o necesitate.

Pe neașteptate a simțit sub tălpi un tremur slab al punții și a coborât privirea.

– Ce e asta? a mormăit Macro. Ai simțit și tu?

Iulia l-a strâns pe Cato de braț.

– Ce este? Ce se întâmplă?

Deodată au răsunat țipetele de uimire și spaimă ale membrilor echipajului. Ceilalți pasageri s-au uitat spre punte.

– Corabia a atins fundul mării, a spus Sempronius, prinzându-se de copastie.

– Imposibil! a exclamat căpitanul, clătinând din cap. Suntem prea departe de țărm. Cunosce bine aceste ape. Adâncimea e mare pe zeci de mile. Jur! În orice caz. Uitați-vă acolo! Spre mare.

Căpitanul a întins brațul, iar ceilalți au privit într-acolo și au văzut suprafața mării licărind slab. Preț de o clipă, care li s-a părut tuturor mult mai lungă, vibrația surdă a punții și strălucirea de la suprafața apei au continuat. Câțiva dintre cei aflați la bord au căzut în genunchi și au început să ridice rugi fierbinți către zei. Cato a prins-o pe Iulia în brațe și s-a uitat, peste capul ei, către prietenul lui. Cu brațele pe lângă corp și pumnii strânsi, Macro l-a privit concentrat, scrâșnind din dinți. Era probabil pentru prima oară când Cato avea impresia că percepe o umbră de teamă în ochii lui Macro, cu toate că și el se întreba mirat ce se petrecea.

– Un monstru marin, a spus Macro încet.

– Monstru?

– Asta trebuie să fie. La naiba! De ce am fost de acord să călătoresc pe mare?

Apoi, la fel de brusc precum începuse, vibrația a încetat și, o clipă mai târziu, suprafața mării a redevenit la starea de hulă slabă de mai devreme, când *Horus* se înălța și cobora pe valurile mici. Câteva momente, nimeni de pe corabie nu s-a mișcat și nici nu a vorbit, ca și cum toți ar fi așteptat declanșarea unui fenomen straniu. Iulia și-a dres glasul.

– Crezi că s-a terminat?

– Nu știu, i-a răspuns Cato cu glas șoptit.

Scurtul schimb de cuvinte rupsesse vraja. Macro și-a umflat obrazii și a răsuflat puternic, iar căpitanul s-a întors spre cărmaci, privindu-l cu asprime. Acesta dăduse drumul la echea padelei mari de la pupa corabiei și se chircise sub decorațiunea în formă

de evantai care atârna deasupra etamboului. Corabia se rotea deja încet în bătaia vântului.

– Pentru numele lui Hades, ce faci acolo? s-a răstit căpitanul la cârmaci. Întoarce-te la locul tău și repune corabia pe cursul normal.

În timp ce bărbatul se grăbea să apuce echea, căpitanul s-a răsucit, străfulgerându-i cu privirea pe ceilalți marinari.

– Înapoi la treabă! Mișcați-vă!

Fără nicio tragere de inimă, oamenii s-au întors la îndatoririle lor și au potrivit pânza care începuse să fluture, pentru că *Horus* navigase un moment cu vânt strâns, după care cârmaciul a acționat echea, iar corabia a revenit pe cursul original.

Macro și-a umezit buzele, încă agitat.

– Chiar s-a terminat?

– Așa se pare, a răspuns Cato, acum că nu mai percepea nicio mișcare sub tălpi și după ce a aruncat o privire spre mare, care arăta la fel ca înaintea de apariția vibrațiilor.

– Slavă zeilor!

Iulia a încuviințat din cap, apoi ochii i s-au dilatat când și-a adus aminte de menajera care se odihnea pe covorașul din micuța cabină pe care o împărțea cu stăpâna ei și senatorul.

– Mă duc să văd ce face Jesmiah. Sărmana fată o fi îngrozită.

Cato i-a dat drumul din brațe, iar Iulia a traversat în grabă puntea, îndreptându-se spre scara îngustă care ducea la cabinele celor care își permiteau să plătească. Restul pasagerilor locuiau și dormeau pe puntea corabiei.

După plecarea fetei, dinspre țărm au răzbătut țipete slabe, iar Cato, Macro și Sempronius s-au întors către uscat. Deși lumina era slabă, se vedeau limpede mai multe siluete îndepărtându-se cu repeziciune de tabăra sclavilor. Mai curând, de ceea ce mai rămăsese din ea. Zidurile se năruiseră, lăsând la vedere barăcile în

care locuiau sclavii. Doar două mai rămăseseră în picioare. Restul se surpaseră.

– O, iadule! a exclamat Macro, privind ruinele. Ce o fi putut produce atâtea pagube?

– Un cutremur, a spus Sempronius. Altceva nu poate fi. Am trecut prin așa ceva demult, când eram tribun în Bitinia¹. Pământul s-a zguduit și s-a auzit un muget surd. A ținut câteva momente, dar a făcut ca unele clădiri să se prăbușească. Cei surprinși înăuntru au fost striviți și îngropați sub dărâmături. Amintindu-și asta, s-a simțit străbătut de un fior. Au murit sute de oameni...

– Dar, dacă a fost un cutremur de pământ, noi de ce nu suntem afectați deloc pe mare?

– Nu știu, Macro. Lucrarea zeilor depășește capacitatea de înțelegere a oamenilor.

– Tot ce se poate, a remarcat Cato. Dar, dacă mișcarea uscatului este suficient de puternică, ea ar trebui să se transmită până aici, prin apă, nu?

– S-ar putea, a recunoscut Sempronius. În orice caz, suntem norocoși, căci cei de pe pământ au simțit puterea deplină a mâniei zeilor.

Preț de o clipă, cei trei bărbați au privit atent spre ruinele taberei de sclavi, care rămânea în urmă, în timp ce *Horus* înainta constant de-a lungul coastei. Într-una dintre ruine izbucnise un incendiu, cel mai probabil de la bucătăriile în care se pregătea mâncarea de seară, a socotit Cato. Flăcările se ridicau spre cerul întunecat, iluminând siluetele supraviețuitorilor aflați în stare de șoc. Unii dintre ei îndepărtau cu mișcări disperate dărâmăturile,

¹ Provincie romană din Asia Mică, pe coastele Mării Marmara, în nord-vestul Turciei (n. tr.).